

İZLEME SINAVI - 1

1. Bütün Müslümanları bir bayrak altında toplamayı hedefleyen bu düşünce II. Abdülhamit döneminde devlet politikası hâline gelmiştir. Bu fikir akımı ile Fransız İhtilali'nin İslam dünyası üzerindeki olumsuz etkisi kırılmaya çalışılmıştır. Fakat I. Dünya Savaşı'nda Hicaz ve Yemen Cephesi'ndeki yaşanan gelişmeler bu düşüncenin iflas ettiğini göstermiştir.

Verilen metne göre Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turancılık B) Ümmetçilik
C) Batıcılık D) Osmanlıcılık

2. Balkan devletleri Rusya'nın da kışkırtması ile Osmanlı Devleti'ne savaş açtı. Osmanlı Devleti, 1. Balkan Savaşı'nda başarısız oldu ve Edirne'yi Bulgaristan'a bırakmak zorunda kaldı. Balkan devletleri Osmanlı'dan aldığı toprakları paylaşamayınca kendi aralarında savaşa tutuştular. Bu durumu fırsat bilen Osmanlı Devleti Bulgaristan'dan Edirne'yi geri aldı ancak Balkan Savaşları sonucunda Balkanlardaki Türk hâkimiyeti sona erdi. Kaybedilen Balkan topraklarından Anadolu'ya büyük bir göç dalgası yaşandı. Yunanistan ve Bulgaristan'da kalan Türklerin kültürel ve dinî hakları antlaşmalarla güvence altına alındı.

Verilen metne göre Balkan Savaşları sonucunda aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanması beklenemez?

- A) Anadolu'daki Türk nüfusu artmıştır.
B) Balkanlardaki Türklerin hakları korunmuştur.
C) Balkanlarda Türk varlığı sona ermiştir.
D) Osmanlı Devleti toprak kaybetmiştir.

3. 20. yüzyılın başlarında siyasi birliğini sağlayarak sanayileşen İtalya, sömürge edinmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı (1911). Osmanlı Devleti bu toprakları korumak için karadan ve denizden yardım gönderemedi. Çünkü Mısır, İngilizler tarafından işgal edilmişti ve Osmanlı donanması yetersiz durumdaydı. Bu durum karşısında aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu Enver Bey, Ali Fethi Bey gibi Türk subayları devletin bilgisi dâhilinde bu toprakları korumak düşüncesi ile gizlice Trablusgarp'a gittiler. İtalyanlara karşı yerel kuvvetlerden güçlü bir cephe kurarak başarı ile direndiler.

Verilen metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Mustafa Kemal ve arkadaşları İtalyanlara karşı başarılı bir mücadele vermişlerdir.
B) İtalya, sömürge elde etmek için Osmanlı Devleti'nin topraklarına saldırmıştır.
C) Osmanlı Devleti, Mısır'ın İngiliz işgalinde olmasından dolayı karadan yardım gönderememiştir.
D) Mustafa Kemal gibi gönüllü subaylar devlete bilgi vermeden Trablusgarp'a gitmişlerdir.

4. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

Trablusgarp Savaşı'nda halkı İtalyanlara karşı örgütlemiş başarılı bir savunma yapmıştır.

Şam'da Vatan ve Hürriyet cemiyetini kurmuştur.

Meşrutî yönetime karşı 31 Mart isyanını bastıran Harekat Ordusu'nda görev almıştır.

Fransızca öğrenerek Fransız düşünürleri takip etmiştir.

Tabloda verilen bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliği çıkarılamaz?

- A) Vatansever B) Teşkilatçı
C) İleri görüşlü D) Yenilikçi

5. Mustafa Kemal, Harp Akademisi'nden mezun olduktan sonra Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Burada yakın arkadaşları ile Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu. Şam'daki görevinden sonra Manastır'da bulunan 3. Ordu'ya atanan Mustafa Kemal, bu ordunun Selanik şubesinde görev yapmaya başladı. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra buna karşı olanların çıkardığı 31 Mart İsyanı'nı bastırmak ve meşrutiyet yönetimini korumak için Selanik'ten gelen Harekât Ordusu'nun kurmay başkanı olarak görev yaptı. İtalyanların Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine subay arkadaşları ile beraber gönüllü olarak bu bölgeye gitti ve ilk askeri başarısını kazandı.

Sadece verilen metne bakılarak Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili aşağıda verilen çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal, Harp Akademisi'nden Kurmay Yüzbaşı olarak mezun olmuştur.
B) İlk askeri başarısını Trablusgarp Savaşı'nda elde etmiştir.
C) Asker olarak ilk görev yeri Şam'da bulunan 5. Ordu'dur.
D) Meşrutiyet yönetimini korumaya çalışmıştır.

6. Osmanlı Devleti'nde eğitimde birliğin olmaması farklı dünya görüşü olan nesillerin oluşmasına sebep oldu. Avrupai tarzda yeni okulların açılmasına karşın eski usul eğitim veren medreselerin varlığını sürdürmesi kültürel çatışmaların fitilini ateşledi. Ayrıca azınlıkların kendi okullarında milliyetçilik ideolojisi yayması ve yabancı devletlerin açtıkları okullarda casusluk faaliyetleri yürütmesi de devletin parçalanmasında önemli rol oynadı.

Verilen metne göre Osmanlı Devleti'ndeki eğitim sisteminde birlik olmamasının sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin bilim ve kültür alanında hızla ilerlemesi
B) Toplumda kültürel çatışmalara yol açması
C) Azınlık isyanlarına uygun zemin hazırlaması
D) Sömürgeci devletlerin yıkıcı faaliyetlerine olanak sunması

7. Selanik, Osmanlı - Avrupa ticaretinin önemli liman kentlerinden biriydi. Kara, deniz ve demiryolu ulaşımı gelişmişti. Üsküp, Belgrat, Manastır ve İstanbul'a demir yolu ile bağlıydı. Selanik'te, çoğunluğu Türkler olmak üzere Rum, Bulgar, Ermeni, Yahudi ve Sırp birliktelikte yaşamaktaydı. Farklı milletlerin bulunduğu bu şehirde, çeşitli dillerde gazete ve dergiler yayınlanırdı. Bu çok uluslu yapıda, konuşulan diller, inançlar, gelenek ve görenekler şehirde çok zengin bir sosyal ve kültürel yapının oluşmasını sağlamıştı. Mustafa Kemal'in çocukluğunu geçirdiği bu şehir onun fikir hayatının ve ufkunun gelişmesine olumlu katkılar yapmıştır.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Selanik'te nüfusun çoğunluğunu Rumlar oluşturmaktadır.
B) Selanik'te farklı milletlerin yaşaması kültürel çatışmalara neden olmuştur.
C) Selanik, kültürel ve ticari açıdan gelişmiş bir şehirdir.
D) Selanik'te Mustafa Kemal'in fikir hayatı olumsuz yönde etkilenmiştir.

8. Osmanlı Devleti'nin 19. ve 20. yüzyılda Avrupa devletlerinin arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanarak varlığını devam ettirme politikasına denge politikası denir. Osmanlı Devleti ilk kez Mısır'ı işgal eden Fransa'ya karşı İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak denge politikasını uygulamıştır.

Verilen metne göre Osmanlı Devleti'nin denge politikası hakkında yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı Devleti kendi topraklarını koruyamaz hale gelmiştir.
B) Denge politikası Osmanlı Devleti'ni yıkılmaktan kurtarmıştır.
C) Osmanlı Devleti büyük devletler arasındaki çıkar çatışmalarından faydalanmıştır.
D) Osmanlı Devleti, denge politikasını uygulamaya ilk kez Mısır'ın işgali ile başlamıştır.

9.

Avrupa'nın Güçlenme Süreci

Rönesans ve Reform

Zenginleşen Avrupa'da bilim, kültür ve sanat alanında önemli gelişmeler yaşandı. Reform hareketleri ile kilisenin etkinliği azaldı. Dinin etkisinde olmayan, özgür bir araştırma ortamının oluşmasına katkı sağladı.

Fransız İhtilali

Fransız İhtilali, tüm dünyada eşitlik, adalet, bağımsızlık ve milliyetçilik düşüncelerinin doğmasına ve yayılmasına ortam hazırladı. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti ile Avusturya - Macaristan İmparatorluğu gibi çok uluslu devletler oldu.

Coğrafi Keşifler

Yeni keşfedilen yerlerden Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş madeni taşındı. Avrupalı devletlerin birçoğu kısa sürede zenginleşti ve sermaye birikimi elde ettiler.

Aydınlanma Çağı

Bu dönemde Avrupa'da bilim, sanat, edebiyat, siyaset ve sosyal alanlarda önemli eserler verildi. Yaşanan bu bilimsel ve teknolojik gelişmeler Sanayi İnkılabı'nın temellerini oluşturdu.

Sanayi İnkılabı ve Sömürgecilik

İngiltere'de başlayan Sanayi İnkılabı ile üretim arttı, bol ve ucuz mal üretimi sağlandı. Bununla birlikte sanayileşen ülkeler için ham madde kaynakları ve yeni pazarlar bulmak önemli bir ihtiyaç ve sorun haline geldi. Sanayileşen devletler ihtiyaçları olan hammaddeyi karşılamak ve ürettikleri ürünleri satmak için sömürgecilik yarışına girdiler.

Avrupa'nın güçlenme sürecini anlatan bilgilere göre yapılan yorumlardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Aydınlanma Çağı teknolojik gelişmelerin önünü açmıştır.
- B) Sanayileşen devletler birbirleri ile iktisadi rekabette bulunmuşlardır.
- C) Coğrafi Keşifler, sayesinde Avrupalı devletler kısa sürede zenginleşmiştir.
- D) Osmanlı Devleti, Reform hareketlerini desteklemiştir.

10.

MUSTAFA KEMAL'İN ETKİLENDİĞİ FİKİR ADAMLARI	
FİKİR ADAMI	ETKİLENDİĞİ ALAN
MONTESQUIUE	YURTTAŞLIK BİLİNCİ
NAMIK KEMAL	VATANSEVERLİK
TEVFİK FİKRET	İNKILAPÇILIK
J.J.ROUSSEAU	CUMHURİYETÇİLİK
ZİYA GÖKALP	TÜRKÇÜLÜK
MEHMET EMİN YURDAKUL	MİLLİYETÇİLİK

Verilen tablo incelendiğinde, aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Mustafa Kemal sadece yerli fikir adamlarından etkilenmiştir.
- B) Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşumunda farklı fikir adamlarının etkisi vardır.
- C) Milliyetçilik konusunda yabancı fikir adamlarından etkilenmiştir.
- D) Yerli fikir adamları askerlik hayatında başarılı olmasında etkili olmuşlardır.

İZLEME SINAVI - 2

1.

Sivas Kongresi'nde alınan bazı kararlar şöyledir:

- Yurdun dört bir yanından gelen delegeler tarafından Erzurum Kongresi kararları tekrar görüşülerek onaylandı.
- Manda ve himaye fikri tekrar tartışıldı ve kesin olarak reddedildi.
- Millî Cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirildi.
- Temsil Heyeti'ne yeni üyeler eklenerek bu heyetin yetkileri, tüm yurdu kapsar hâle getirildi.

Sivas Kongresi'nde alınan kararlara bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kongre kararları ulusal bir nitelik taşımaktadır.
- B) Millî cemiyetler birleştirilerek yönetimde birlik sağlanmıştır.
- C) BMM hükümeti resmen kurulmuştur.
- D) "Ya istiklal Ya Ölüm" parolası benimsenmiştir.

2. Almanya ve Osmanlı Devleti arasında 19. yüzyılın sonlarına doğru gelişen temasların karakterini belirleyen güç, büyük ölçüde Alman İmparatorluğu'nun "Dünya Siyaseti" adını verdiği emperyalist siyaset olmuştur. İktisadi ve askeri alanda atılım yapan Alman İmparatorluğu, yayılmak ve sömürge elde etmek hırsıyla Osmanlı Devleti'nde yeşerttiği emperyalist stratejilerle Doğu'da arzu ettiği yerleri almak niyetindeydi.

Buna göre Almanya'nın, Osmanlı Devleti'ne yakınlaşmasının altında yatan neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin askeri alandaki gücünden faydalanmak istemesi.
- B) Almanya'nın siyasi ve ekonomik emellerine ulaşmak istemesi.
- C) İngiltere'nin sömürgelerine giden yolları kapatmak istemesi.
- D) Halifenin Müslümanlar üzerindeki nüfuzunu kullanmak istemesi.

3.

Kuvayı Milliye birliklerine eli silah tutan kadın-erkek bütün vatanseverler katılmıştır. Büyük çoğunluğunu sivil halkın oluşturduğu bu birliklerin ihtiyaçları da yine halk tarafından karşılanmıştır. Kuvayı Milliye birlikleri, düzenli ordu kurulana kadar işgalci devletlere karşı mücadele etmiştir. Büyük Millet Meclisi açıldıktan sonra meclise karşı çıkarılan isyanların bastırılmasında görev almıştır. Daha sonra ise Kuvayı Milliye birlikleri birleştirilerek düzenli orduya dönüşmüştür.

Verilen bilgilere bakılarak Kuvayı Milliye birlikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İşgalciler ve isyancılar ile mücadele etmişlerdir.
- B) Düzenli orduya girmek için direnmişlerdir.
- C) Vatanseverlik duygularıyla hareket etmişlerdir.
- D) İhtiyaçları halk tarafından karşılanmıştır.

4. Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini şekillendiren bazı olay ve olgular şöyledir:

- Öğrenim ve askerlik hayatı boyunca ülke sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir.
- İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyelerinden tepki göreceğini bildiği hâlde İttihatçıların kongrelerinde ordunun siyasetten ayrı tutulması gerektiğini söylemiştir.
- Askerî rüştiyede matematiğe; idadide hitabet, edebiyat ve tarihe; Harp okulu ve akademisinde ise siyasete ilgi duymuştur.

Verilen bilgiler incelendiğinde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşılamaz?

- A) Vatanseverlik
- B) Açık sözlülük
- C) Çok yönlülük
- D) İnkılapçılık

5. Osmanlı Devleti, Kafkas Cephesi'nde Ermenilerin Ruslarla iş birliğini önlemek ve halka yönelik saldırılarını durdurmak için 27 Mayıs 1915 tarihinde Sevk ve İskân Kanunu'nu çıkardı. Ruslarla iş birliği yapan, casusluk faaliyetinde bulunan ve katliama girişen Ermeniler, Sevk ve İskân Kanunu'nun çıkarılmasıyla Osmanlı toprağı olan Suriye'ye zorunlu göçe tabi tutuldu. Göç ettirilen Ermenilerin vergileri ertelendi. Diledikleri eşyaları almalarına izin verildi. Can ve mal güvenliklerinin korunması, ihtiyaçlarının giderilmesi için devlet yetkilileri görevlendirildi. Güvenliklerini sağlamak için de karakollar kuruldu. I.Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle Sevk ve İskân Kanunu ile göç ettirilen Ermenilerin eski yerlerine dönmesi için "Geri Dönüş Kararnamesi" yayımlandı.

Verilen bilgilere göre Sevk ve İskân Kanunu ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Ermenilerin bağımsız devlet kurmasını sağlamak.
B) Ermenilerin yasal haklarını güvence altına almak.
C) Ermenilerin göçünü hukuki bir zeminde gerçekleştirmek.
D) Ermenilerin bölgedeki zararlı faaliyetlerine son vermek.

6.

Amasya Genelgesi

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı Hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- Milletin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurmak için her türlü baskıdan uzak, millî bir kurul oluşturulmalıdır.

Amasya Genelgesi'nin verilen maddelerinden yola çıkarak yapılan yorumlardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Vatanımızın işgal tehlikesi altında olduğu.
B) Milli mücadelenin ilk belgesi olduğu.
C) Osmanlı Devleti'nin işgallere karşı koyamadığı.
D) Kurtuluşun millet tarafından gerçekleştirileceği.

7. Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na girmesi üzerine Sofya Ateşemiliterliği'nden alınarak cephede görevlendirilmeyi istedi. Sonunda, doğrudan Başkomutan Vekili Enver Paşa'ya yazarak Sofya'da daha fazla kalmak istemediğini, görev verilmeyecekse açıkça söylenmesini istedi. Aralık başında gönderdiği mektupta şunları yazıyordu: "Vatanın savunulmasına yönelik etkin görevden daha önemli ve yüce bir görev olamaz. Arkadaşlarım cephede, ateş hattında savaşırken ben Sofya'da ateşemiliterlik yapamam. Eğer birinci sınıf subay olma yeterliliğinde değilsem lütfen söyleyiniz."

Verilen metne göre Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A) Vatansever bir tutum sergilemiştir.
B) Vatan için savaşmayı kutsal bir görev olarak görmüştür.
C) Aktif olarak savaşmak istediğini belirtmiştir.
D) Savaş başladığında gizlice cepheye katılmıştır.

8. Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selanik'in hem batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selanik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu.

Verilen metne göre Selanik'in;

- I. Çok uluslu yapıya sahiptir.
II. Deniz ve demiryolu ulaşımı gelişmiştir.
III. Kültürel yönden gelişmiştir.

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

9.

Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler		
Adı	Amacı	Faaliyet Gösterdiği Yer
Mavri Mira Cemiyeti	Megali İdea (Büyük Düşünce) emelini gerçekleştirmek. Osmanlı Devleti'nin başkenti İstanbul başta olmak üzere Trakya ve Batı Anadolu'nun Yunanistan tarafından işgal edilmesini sağlamak. Bu amacı gerçekleştirmek için Rumlardan oluşan çeteler kurup Türk halkını göçe zorlayarak Batı Anadolu'nun Yunanlar tarafından işgaline destek vermek.	İstanbul merkezli olarak kurulmuştur. Ege Bölgesi ve Trakya Bölgesi'nde faaliyet göstermiştir.
Pontus Rum Cemiyeti	Doğu Karadeniz'deki Osmanlı topraklarında Pontus Rum Devleti'ni yeniden kurmak ve Türkleri bölgeden uzaklaştırmak.	Samsun merkezli olmak üzere kurulmuştur. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet göstermiştir.
Hınçak ve Taşnak Cemiyeti	Doğu Anadolu'daki Osmanlı topraklarında bir Ermeni devleti kurmak. Bu amaçla bölgede silahlı çeteler oluşturarak Türkleri bölgeden göç etmeye zorlamak.	Erzurum merkezli olarak Doğu Anadolu Bölgesi'nde faaliyet göstermiştir.

Tabloda verilen bilgilere göre azınlıkların kurdukları cemiyetlerle ilgili yapılan yorumlardan hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü parçalamak istemişlerdir.
- B) Osmanlı Devleti'nden ayrılma düşüncesi ile hareket etmişlerdir.
- C) İtilaf Devletleri tarafından silah ve cephane desteği almışlardır.
- D) Kuruldukları bölgelerde nüfus üstünlüğü ele geçirmek istemişlerdir.

10. İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'ne Mondros Mütarekesi'ni imzalatarak gizli antlaşmalarla daha önce paylaştıkları Osmanlı topraklarını işgal etmek için hukuki dayanağı elde etmiş oldu. Mondros'un maddelerine bakıldığında Osmanlı Devleti her türlü işgale karşı açık hâle gelmişti. İşgallere karşı koymasını engellemek için de bütün tedbirler alınarak Osmanlı Devleti savunmasız hâle getirilmişti. Özellikle Mondros Mütarekesi'nin 7 ve 24. maddeleri, İtilaf Devletleri'nin Osmanlı topraklarında istedikleri yerleri işgal etmelerine zemin hazırlamıştı.

Verilen metne bakıldığında Mondros Mütarekesi'nin maddelerinin hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Kömür, akaryakıt ve benzer kaynaklarda, ülkenin ihtiyaçları karşılandıktan sonra, İtilaf Devletleri'ne satın alma kolaylığı sağlanacak.
- B) İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum karşısında, herhangi bir stratejik noktayı işgal hakkına sahip olacak.
- C) Vilayet-i Sitte denilen altı doğu ilinde (Erzurum, Van, Bitlis, Sivas, Harput, Diyarbakır) herhangi bir karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri buraları işgal hakkına sahip olacak.
- D) Osmanlı orduları terhis edilecek; ordunun taşıt, araç gereç, silah ve cephanesine İtilaf Devletleri tarafından el konulacak.

CEVAP ANAHTARI

1.İZLEME SINAVI

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. B
2. C
3. D
4. C
5. A
6. A
7. C
8. B
9. D
10. B

2.İZLEME SINAVI

T.C. İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. C
2. B
3. B
4. D
5. A
6. B
7. D
8. D
9. C
10. A